Kaszaper Község Önkormányzata
5948 Kaszaper, Szent Gellért tér 1.
Telefon: 68-423-000;
E-mail. kaszaper@kaszaper.hu

4. napirend

ELŐTERJESZTÉS

Kaszaper Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2024.05.30-i soros nyílt ülésére

Tárgy: Beszámoló a 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján ***gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig*** - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – ***átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület megtárgyal.*** Az értékelést meg kell küldeni a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, aki a beszámolóban foglaltakkal kapcsolatban állásfoglalást adhat ki, illetve javaslattal élhet az önkormányzat felé.

Fentiek értelmében a Képviselő-testület munkatervében minden évben napirendre tűzi a helyi gyermekvédelmi rendszer működésének értékelését.

A gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a települési önkormányzat törvényi kötelezettsége, a területén élő gyermekek ellátásának megszervezése a helyi vezetés felelőssége, ugyanakkor helyi szociálpolitikájának nagyon fontos része.

A gyermekvédelmi rendszer működtetésében az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepe és felelőssége van, a személyi és tárgyi feltételek megteremtésében, a kötelező feladatok ellátásához az önkormányzatokat terhelő pénzügyi fedezet biztosításában.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést, és fogadja el a beszámolót.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának megvitatása

Kaszaper Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján elfogadja Kaszaper község 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést.

A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a döntésről – az átfogó értékeléssel egyidejűleg – értesítse a Békés

Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális, Gyámügyi és Oktatási Osztályát.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Szász Ildikó Zsuzsanna jegyző

Kaszaper, 2024. május 24.

Kun László sk.
polgármester

Előterjesztést készítette:	Szász Ildikó Zsuzsanna jegyző
Látta:	-
Tárgyalta:	Településfejlesztési, Pénzügyi, Vagyonnyilatkozat-kezelő, Szociális, Oktatási és Ügyrendi Bizottság
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db átfogó értékelés

Kaszaperi Közös Önkormányzati Hivatal
Érkeztetés dátuma: 2024 APR 22.
Érkeztető szám: 1140/2024

Kaszaperi Közös Önkormányzati Hivatal
Iktatás dátuma: 2024 ÁPR 22
Iktatószám: KÁ/537-1/2024 Melléklet: 1
Előadó: dr. J.

ELŐTERJESZTÉS szám:

az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátásainak éves átfogó értékelése tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján ***gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig*** – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – ***átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület megtárgyal.*** Az értékelést meg kell küldeni a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, aki a beszámolóban foglaltakkal kapcsolatban állásfoglalást adhat ki, illetve javaslattal élhet az önkormányzat felé.
Fentiek értelmében a képviselő-testület munkatervében minden évben napirendre tűzi a helyi gyermekvédelmi rendszer működésének értékelését.
A gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a települési önkormányzat törvényi kötelezettsége, a területén élő gyermekek ellátásának megszervezése a helyi vezetés felelőssége, ugyanakkor helyi szociálpolitikájának nagyon fontos része.
A gyermekvédelmi rendszer működtetésében az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepe és felelőssége van, a személyi és tárgyi feltételek megteremtésében, a kötelező feladatok ellátásához az önkormányzatokat terhelő pénzügyi fedezet biztosításában. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Kérem a Tisztelt Képviselő testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést és fogadja el a beszámolót.

U352/15

Átfogó értékelés az önkormányzat 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

A helyi önkormányzatok gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló éves átfogó értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete határozza meg, mely magában foglalja a településen működő gyermekvédelmi rendszer teljes körű bemutatását, egész éves tevékenységét. A beszámoló az abban foglalt szempontok figyelembevételével, azok sorrendjében, az aktuális szakmai egységek által elkészített részösszefoglalók együtteséből épül fel.

1.A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A település demográfiai mutatói

	0-2 éves	3-5 éves	6-14 éves	15-18 éves	19-25 éves	26-62 éves	63 év felett	Összesen
Kaszaper	40	41	117	74	153	928	384	1737

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma **272** fő.

- Bölcsődei ellátásban részesülők száma **14** fő (kaszaperi és vidéki gyerekek)
- Óvodai ellátásban részesülők száma **46** fő
- Általános iskolai ellátásban részesülők száma **111** fő.
- A középfokú tanulmányokat folytató gyermekek számáról pontos adattal nem rendelkezünk, mivel a 14-18 év közötti korosztály a megye különböző tagintézményeiben tanul. Általánosságban, azonban elmondható, hogy a kaszaperi középiskolai tanulók elsősorban Szeged, Orosháza, Békéscsaba, Gyula és Mezőkovácsháza városok oktatási intézményeivel létesítenek tanulói jogviszonyt.

2.Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- **a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,**
- **egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,**
- **gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.**

A pénzbeli ellátások és a gyermekvédelmi alapellátások célja a családok szociális helyzetének és nevelési-gondozási funkciójának megerősítése, a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezmény megállapításának feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 19. § - a szabályozza. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. tankönyvtámogatás) igénybevételére.
A jegyző a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot 1 évre állapítja meg azon gyermekek részére, akik a jogszabályban foglalt jövedelmi és vagyoni feltételeknek megfelelnek.

A törvény meghatározza, hogy mely kérelmezők milyen jövedelmi és vagyon helyzete alapján támogathatóak. A kérelmező családok tekintetében megállapítható, hogy a megállapítás feltételeinek a kérelmezők megfelelnek, mely jelzi, hogy a családok jelentős – elsősorban anyagi - gondokkal küzdenek.

2023. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek korcsoportos eloszlása

Korcsoport	rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	hátrányos helyzetű	halmozottan hátrányos helyzetű
0-3 év	-	3	-
óvodás	-	2	-
ált iskolás	-	16	-
középiskolás	1	5	-
Összesen:	1	26	-

Összehasonlító táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának alakulásáról 2015-2023. évben

Év	*hátrányos helyzetű/fő*	*halmozottan hátrányos helyzetű/fő*	*Összesen*
2015	*46*	*16*	*62*
2016	*45*	*19*	*64*
2017	*38*	*9*	*47*
2018	*39*	*1*	*40*
2019	*29*	*2*	*31*
2020	*31*	-	*31*
2021	*22*	*2*	*24*
2022	*23*	*2*	*25*
2023	*26*	-	*26*

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

67/A. § (1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

*a)*a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a)–c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2023. augusztusban és 2023. novemberben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása

Időpont	Gyermekek száma	Családok száma	Összeg/ Ft
2023.08.01.	*32*	*13*	*203.500*
2023.11.01.	*29*	*12*	*185.000*

Újszülött támogatás

Annak a Kaszaperen lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a településen élő kismamának jár, aki gyermeke születését követően 6 hónapon belül benyújtja kérelmét, valamint bemutatja gyermeke születési anyakönyvi kivonatát. A támogatás összege gyermekenként 60.000 Ft.

2023.-ban **6** édesanya összesen **360.000** Ft. támogatásban részesült.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj

Kaszaper Község Önkormányzata 2023. évben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázathoz, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló nappali tagozatos egyetemi és főiskolai hallgatók, továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiataloknak a tanulmányok megkezdését követően nyújt rendszeres anyagi támogatást. 2023-ban 3 fiatal felnőtt részére 10 hónapig 10.000 Ft. összegben biztosított ösztöndíjat az önkormányzat, e célra a költségvetéséből **300.000** forintot használt fel.

Kedvezményes gyermekétkeztetés

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben, óvodában, iskolában az étkezés ingyenes volt. A nem támogatott gyermekek étkezését az önkormányzat saját költségvetéséből biztosítja.
Kaszaper Község Önkormányzata 2023. évben is támogatást igényelt, összesen **250.971**,- Ft. összegben szünidei gyermekétkeztetés megszervezéséhez.

Szociális tüzelőanyag támogatás

A helyi önkormányzatok szociális tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás igénybevételére kérelmet nyújtottunk be a Magyar Államkincstárhoz. A támogatási összeg megállapítása az önkormányzatok által kitöltött előzetes igényfelmérésben jelzett adatok alapján történt, a pénzügyi kerethez igazodóan arányosan csökkentett mértékben. Az önkormányzatok a lakosságszám és a lakhatási támogatásban részesülők arányát figyelembe véve jogosultak a támogatásra.
Kaszaper Község Önkormányzata, mint kedvezményezett 1.017.270. Ft. összegű, egyszeri vissza nem térítendő támogatásban részesült, mely 267q barnakőszén vásárlására használta fel. A támogatás feltétele volt a fenti mértéken felüli önrész vállalása, amely mindösszesen 952.707. Ft.
A településen 37 rászoruló család kapott tüzelőanyagot, a család nagyságától függően a helyi önkormányzati rendelet szabályainak megfelelően.

Krízis alap

2023. évben **25 fő** részére **402.995 Ft.** került kifizetésre, nehéz szociális helyzetükre tekintettel, rendkívüli települési támogatásban **34 fő, 774.595 Ft.** összegben részesült.

A krízis alap az önkormányzat mindenkori költségvetésében meghatározott összeg, amely a településen átmenetileg ellehetetlenült helyzetbe került, azonnali segítséget igénylő családok, személyek megsegítését szolgálja.

Az összeg felhasználásáról a szociális ügyintézővel egyetértésben - a gyermekvédelmi és családsegítési feladatokat ellátó személy véleményének figyelembe vételével - intézkedik, a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ vezetője, Kaszaper Község Polgármesterével egyeztetve, annak egyetértésével.

A krízis alapból felhasznált összegről a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ családgondozója utólag a Kaszaperi Közös Önkormányzati Hivatal felé elszámol.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- **gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesül ők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),**
- **gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefügg tapasztalatok.**

A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálata látja el. Az ellátással kapcsolatos tapasztalatokat a Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársa által készített beszámoló tartalmazza.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (Gyvt.) 40.§ (1) bekezdése értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a települési önkormányzatok feladata.
A gyermekvédelmi törvény a gyermek jogaként fogalmazza meg, hogy segítséget kapjon a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, illetve védelemben részesüljön a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen, továbbá a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, elhanyagolással és az információs ártalommal szemben. A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
A gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) határozza meg. E szerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása során a hangsúly a veszélyes tényezők csökkentésén és a család erősségeire való alapozáson, a családi egység megőrzésén van. A családgondozó veszélyeztetettnek minősíti azt a gyermeket vagy fiatalt, akinek testi-, lelki-, értelmi-, erkölcsi-, és szociális fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő egyéneknek és családoknak nyújt segítséget.
A családsegítés a szociális biztonsági rendszeren belül egy alapszolgáltatást nyújt, amely a személyes gondoskodást nyújtó segítő és a szolgáltatást igénybevevő személy együttműködésén alapul.

Célja, a krízis helyzetben lévő, szociális vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő egyének, családok képessé váljanak saját problémáik felismerésére, megfogalmazására, megoldások kidolgozására.
A segítő szakember családgondozással segíti a családokban előforduló krízishelyzeteket, működési zavarokat, illetve konfliktusokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatás, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

Főbb feladatai:

- Segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, kérelmek kitöltésében, támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutásához.
- Tájékoztatás a jogi képviselet lehetőségéről.
- Tanácsadás (mentálhigiénés, nevelési, életvezetési, egészségügyi) illetve a tanácsadások igénybevételének lehetőségéről, a tanácsadás céljáról és feltételeiről tájékoztatás, segítségnyújtás a tanácsadás felkeresésével.
- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát, illetve magzatot megillető jogokról, támogatásokról, ellátásokról való tájékoztatás.
- Támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában vagy helyettes szülőnél igénybe vehető ellátásokhoz történő segítés, személyes segítő kapcsolat keretében közreműködik a problémái megoldásában.
- Segít olyan szabadidős programok szervezésében, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák.
- Probléma esetén a családgondozó a szülővel és a gyermekkel fenntartott kapcsolat során elősegíti a szükséges változásokat.
- Környezettanulmányt készít, családlátogatást tesz.
- Kezdeményezi, hogy a közoktatási intézmények, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézmények, valamint társadalmi szervezetek szervezzenek a szabadidő hasznos eltöltését célzó programokat.

A gyermekvédelmi tanácskozás, melyet 2024. február 12.-én tartottunk meg, egyik célja, hogy felszínre kerüljenek azok a problémák, amelyek veszélyeztetik a településen élő gyermekek egészséges fejlődését, ugyanakkor meghatározásra kerüljenek javaslatok a feltárt problémákra és a gyermekek helyzetének javítására.

A gyermekekkel közvetlenül foglalkozó nevelési-oktatási intézmények, valamint a védőnői szolgálatok megítélése alapján a településen felmerülő problémák közül – a tavalyi évhez hasonlóan – első helyen az anyagi nehézségek, (különösen a munkanélküliség) állnak, ezt szorosan követik a gyermeknevelléssel összefüggő, majd a szülők és a család életviteléből adódó problémák.

A gondozott családok körében kezelt problémák típusa:

- anyagi
- gyermeknevelési
- magatartási-, és teljesítményzavar
- családi konfliktus (agresszió, konfliktuskezelési-indulatkezelési probléma)
- szülők közötti párkapcsolati probléma
- szülők vagy család életvitele miatt
- szülői felügyelet hiánya, vagy annak felszínessége
- baráti társaságok deviáns viselkedésének gyakorisága
- szülői elhanyagolás (komoly higiénés problémák)
- lelki, mentális,
- foglalkoztatással kapcsolatos
- szenvedélybetegség (alkoholprobléma)
- újszülöttek hazaadhatósága

A kialakult problémák kezelésére vonatkozó javaslatok jellemzően a következők:

- szülői kompetenciák erősítése
- a családok életminőségének javítása, ösztönzés a bejelentett munkavállalásra
- prevenciós, felvilágosító előadások szervezése
- a szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában való részvétel
- felvilágosítás, segítségnyújtás gyermeknevelés, háztartásvezetés területén
- pszichológus, óvodai és iskolai szociális segítő aktív bevonása a gondozási folyamatba
- mediáció
- szenvedélybetegek közösségi ellátása
- pszichiátriai konzultáció,
- háziorvos és védőnő aktív bevonása a gondozási folyamatba,
- segítség a kapcsolatteremtésben a segélyszervezetek és a családok között
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésben, kérelmek kitöltésében
- pénzkezelési tanácsadás

Pszichológusi megsegítésre nincs lehetőség a Szolgálatnál, a segítségre szoruló kliensek a Mezőkovácsházi Pedagógiai Szakszolgálatnál kérhetnek időpontot konzultációra.

Előfordul, hogy a szülők között párkapcsolati problémák vannak, amelyek tartósak. Ezekben a családokban állandó a feszültség, a vita.

Ezek rendezésének egyik lehetséges módja a mediáció, mely továbbra is elérhető a Család-és Gyermekjóléti Központnál, előzetes egyeztetés alapján. A szolgáltatás igénylését a családsegítőnél kell jelezni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek száma 2023-ban

Korosztály	***Alapellátás***	***Védelembe vett***	***Nevelésbe vétel***
0-2 éves	2	1	-
3-5 éves	2	2	1
6-13 éves	2	4	6
14-18 éves	-	2	3
Összesen	**6**	**9**	**10**
Családok száma	**4**	**8**	**5**

A kiszolgáltatottság, a hanyatló életkörülmények miatt a családokban jelentkező működési zavarok továbbra is jelen vannak. Az anyagi problémák miatt gyakoriak a konfliktusok, ezért a szülők ingerlékenyebbek, türelmetlenebbek gyermekeikkel, ebből adódnak a gyermeknevelési, életvezetési és iskolai problémák.
Általános tapasztalat, hogy a szülők következetes gyermeknevelése hiányzik. Sok esetben az tapasztalható, hogy a családokban a gyermeknevelés kimerül abban, hogy biztosítják a gyermek élelmezését, ruházatát, fűtenek rá. A gondoskodás a gyermek fizikai szükségleteinek biztosításából áll.
Nem ülnek le beszélgetni a gyermekekkel, nem hallgatják meg esetleges problémáikat, nincs közös program, nincsenek közös étkezések, nincs meg a bensőséges kapcsolat a szülők és gyermekeik között.
A helyes norma és értékrendszer elsajátítása hiányzik.

Alapellátásban történő gondozást 1 család 1 gyermeke esetében lehetett megszűntetni. Védelembe vételt megszűntetni nem lehetett.

Ennek leginkább az, az oka, hogy a családok az általunk észlelt problémákat nem is tartják annak. Ez abból is adódik, hogy a szülők sem hozták magukkal a megfelelő mintákat, értékeket. Hiányzik a helyes nevelési módszerek alkalmazása. A problémákról nem szívesen vesznek tudomást, jellemző a hárítás és az együttműködési folyamat során a felszínesség. Az együttműködés a szülők részéről, formális, inkább csak látszólagos. A tanácsokat meghallgatják, de nem vagy csak nagyon kis részben fogadják meg azokat. Ezért van az, hogy a családok hosszabb ideig vannak gondozásba, kontroll alatt.

A fent említett problémák megoldása és a sikeresebb együttműködés érdekében segítjük a családokat abban, hogy erőforrásaikat használni tudják, tagjai képesek legyenek megelőzni vagy kezelni gondjaikat.
A cél érdekében a családsegítő segíti a családi működés változásait, a család és környezete közötti kommunikációt, tájékoztat, képviseli a család érdekeit.

Megismerteti a szülőt azokkal az értékekkel, melyek elengedhetetlenek a „jó szülővé" váláshoz és a jó szülő-gyermek kapcsolat kialakításához, mint például a nevelési elvek, erkölcsi felfogásmód, a feszültség levezetésének módja, kommunikáció mennyiségének és minőségének fontossága.

Jelenleg a korábban nevelésbe vett gyermekek egyikének sincs esélye arra, hogy a közeljövőben hazakerülhessen vér szerinti szüleihez és családjában rendezett körülmények között, szeretetteljes légkörben nőhessen fel.
Ennek oka a szülők nem megfelelő életvitele, rossz szociális helyzete, de leginkább hozzáállása (nem tartják a kapcsolatot rendszeresen gyermekeikkel, a felülvizsgálatokon nem jelennek meg, nem keresnek állandó, bejelentett munkahelyet, stb...)

Észrevehető, ahogy telik az idő, úgy kényelmesednek bele a szülők a kialakult helyzetbe, már nem is akarnak változtatni rajta!

Továbbra is sok az új beköltöző család a településen, ennek leginkább az oka, hogy viszonylag olcsón lehet megvásárolni az ingatlanokat, sőt sok esetben a részletfizetés is lehetséges.

Ezekre a családokra jellemző, hogy több kiskorú gyermeket is nevelnek, az anyák általában nem dolgoznak, otthon vannak gyermekeikkel.

Az előző évhez hasonlóan továbbra is szembetűnő, hogy egyre több beköltöző család gyermeke kerül gondozásba és nő az olyan családok száma is, ahol a gyermekek nevelésbe vannak véve. A nevelésbe vett gyermekek szüleiről általánosságban elmondható, hogy alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, nem volt helyes szülői minta előttük, eddigi életük is sok szempontból terhelt volt. Életvezetési, életviteli, anyagi problémák napi szinten jelen vannak az életükben.

Az is megfigyelhető, hogy a beköltöző családok egy jelentős része vándorló életmódot folytat. Településről, településre költöznek görgetve maguk előtt a problémáikat, és ennek az életmódnak az a következménye, hogy a helyzetük tovább romlik, súlyosbodik. Az esetkezelés nehézkes a sok költözködés miatt. Tévesen az általuk könnyebbnek ítélt utat választják, úgy gondolják könnyebb elmenekülni a szakemberek által feltárt problémák elől. Abban bíznak, hogy a nyomon követés így elmarad, ezáltal kikerülnek a gyermekvédelem látóköréből.

Új problémaként jelentkezett 2 családnál, hogy az újszülöttek hazaadhatóságának feltételeit az érintett szülők csak a legutolsó pillanatban teljesítették. A szakemberekkel elutasítóan viselkedtek, vádaskodtak, viselkedésüket a bűnbakkeresés jellemezte.

A gondozott családok problémái egyre összetettebbek, nehezebben kezelhetőek, a szülők részéről az együttműködés hiánya is hozzájárul, ahhoz, hogy nem lehet „gyors", rövidtávú eredményeket elérni. Apró lépésenként tudunk haladni, a gondozási tervet is hosszútávra kell elkészíteni. Ez azt is jelenti, hogy már most előrevetíthető, hogy ezek a családok a korábbiaknál hosszabb időt fognak eltölteni a rendszerben Szükségessé vált a pszichológus bevonása a gondozási folyamatokba, mert a „kezeletlen"mentális-lelki eredetű problémák is akadályozzák az előrelépést.

Növekvő tendenciát mutat azoknak a veszélyeztetett gyermekeknek a száma, ahol a családtagok (szülők – felnőtt gyermekeik) között problémák vannak, amelyek időszakosan ismétlődnek. Ezekben a családokban sok a feszültség, a vita.
Ezek rendezésének egyik lehetséges módja a mediáció lenne, mely már a Család-és Gyermekjóléti Központnál biztosított előzetes egyeztetés alapján. Azonban a kliensek ezt az alternatívát egyelőre elutasítják, idegenkednek tőle.

Esetiként kezelt gyermekek és azok családjainak száma 2023-ban

Megnevezés	Gondozott gyermekek száma	Gondozottak családjainak száma
Alapellátásba nem kerülő eseti ellátottak	*32*	*16*

Az előző évhez képest növekedett az eseti ügyek száma.

A jelzőrendszeri tagoktól 2023-ban a Szolgálathoz érkezett jelzések száma havi bontásban

KASZAPER			JELZÉSEK					
	Általános iskola	*Középiskola*	*Óvoda*	*Védőnő*	*Orvos*	*Lakossági*	*Önkormányzat*	*Egyéb*
január	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
február				1				
március	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
április	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
május	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
június		1						
július								1
augusztus	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
szeptember	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
október						1		1
november	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
december	**NEM**	**ÉRKE**	**ZETT**					
Összesen		1		1		1		2

Jelzések okai:

- *Középiskola: alacsony számú igazolatlan iskolai mulasztás*
- *Védőnő: 6 hónapos csecsemő súlyfejlődése nagyon lelassult, fizikálisan és pszichésen is elmarad kortársaitól, anya szavahihetősége megkérdőjelezhető, felemás információkat közöl*
- *Rendőrség: anya erősen ittas állapotban kiskorú gyermeke jelenlétében közterületen verekedett*
- *Lakossági: anya italozó életmódja, apa hárító magatartása miatti veszélyeztetettség*
- *Áldozatsegítő Központ: családi konfliktus (alkoholos befolyásoltság alatt) miatt rendőri intézkedésre került sor*

A jelzőrendszer tagjaitól a 2023-as évben 5 esetben érkezett jelzés, mely gyermeket érintett (írásos, telefonos, személyes), a problémák megjelenésekor vagy a már meglévő probléma súlyosbodásakor. Az írásos jelzőlapokat a tagok használják.

5 alkalommal került sor jelző-és észlelőrendszeri esetmegbeszélésre.

A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás rendszeres, napi szintű, személyes konzultációk és telefonos megbeszélések útján valósul meg.

A család- és gyermekjóléti szolgálat kliensforgalma

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	122	50
Segítő beszélgetés	115	50
Tanácsadás	114	30
Hivatalos ügyekben való közreműködés	20	12
Családlátogatás	68	23
Védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	5	5
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - nevelésbe vétel	6	9
Szakmaközi megbeszélés	6	
Esetmegbeszélés	5	7
Esetkonferencia	-	-
Közvetítés más szolgáltatásba	8	8

Ha egy gyermek fejlődését valami károsan befolyásolja vagy akadályozza, a gyermek veszélyeztetetté válik, mielőbb segíteni kell rajta. Veszélyeztetett a gyermek, ha bántalmazzák, ha nem tudják megfelelően ruházni, etetni, ha csavarog – esetleg drogozik is-, de akkor is, ha a szülő hosszú betegsége miatt nem képes figyelni rá, nem képes ellátni. Fontos, hogy ezek a gyerekek eljussanak a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer szakembereihez. Vannak olyan gyerekek, akik családjuk megélhetési vagy egyéb problémái miatt kerülnek hátrányos helyzetbe, ebben a térségben ez a legjellemzőbb veszélyeztetési tényező.
Tapasztalataink azt mutatják, hogy minden erőfeszítés ellenére egyre nagyobb mértékeket öltenek a gyermekekkel kapcsolatos problémák. Ezért nélkülözhetetlen a gyermekek érdekében az észlelő-és jelzőrendszeri tagok szoros együttműködése a hatékony problémamegoldása, és az idejében történő jelzése. A problémák egyre összetettebbek.

A hátrányos helyzet okait vizsgálva kiemelkednek a családok egzisztenciális bizonytalanságából eredő gondok, a több generációs munkanélküliség. Hátrányos helyzetet okoz még a csonka családban való nevelkedés-, illetve a családon belüli konfliktusok halmozódása.

A továbbiakban is fontosnak tartjuk az oktatási (iskola, óvoda), művelődési intézményekkel való szorosabb kapcsolattartást, együttműködést.

A prevencióra a jövőben is nagy hangsúlyt fektetünk, lehetőségeinkhez mérten próbálunk olyan előadásokat szervezni, amelyek felkelthetik az érdeklődést.

Szakmaközi megbeszélésre a 2023-as évben 6 alkalommal került sor.

A szakmaközi megbeszélés az adott településen vagy térségben a jelzőrendszer tagjai egy részének vagy egészének részvételével szervezett szakmai megbeszélés, melynek célja nem

egy konkrét ügy kezelése, arra ott vannak az esetmegbeszélések, esetkonferenciák, hanem előre meghatározott témakörben egy vagy több szakma képviselőjét érintő aktuális kérdés, vagy, a települést, térséget érintő probléma vagy kérdéskör több szempontú feldolgozása.

Szakmai rendezvények nem kerültek megszervezésre.

Társhatósági megkeresésre 18 alkalommal készítettünk környezettanulmányt.

A Szolgálat 2023-ban is közreműködött adományok szétosztásában, így 700 kg liszt került kiosztásra a rászoruló egyedülállók és családok részére.

A kliensforgalom nagy, az állandó klienskör mellett mindig vannak újabb ügyfelek, akik problémáikkal felkeresik a Szolgálatot. A gyermekekkel kapcsolatos problémákon túl legjellemzőbb a kérelmek kitöltésében kért segítség, közüzemi szolgáltatóknál, bankoknál lévő tartozások rendezésében közreműködés, telefonos ügyintézés és segélyek igénylésének lehetőségeiről, feltételeiről is sok esetben kérnek tájékoztatást.

Bírósági keresetek benyújtásában, kapcsolattartás szabályozási ügyekben is több alkalommal nyújtottunk segítséget.

A jelzőrendszeri tagokkal egyeztetett statisztikák alapján a veszélyeztetett gyermekek száma emelkedett az elmúlt évekhez képest.

A gyermekvédelmi problémák mellett egyre fokozódnak a családsegítéssel kapcsolatos ügyek. A településen egyre több az olyan ember, aki életkorából vagy rossz egészségi állapotából, adódóan saját magáról nem tud gondoskodni, hozzátartozója nem él a településen, vagy ha ott is él nem kíván a gondozási folyamatban részt venni.

Sajnos az életkor előrehaladtával az egészségi állapotuk romlik, a szervi megbetegedések mellett megfigyelhető a mentális leépülés is. Ezek az emberek a mindennapi életvezetésükben segítségre szorulnak.
Ezeknek a problémáknak a megoldásában nagyon fontos a jelzőrendszer tagjainak, legfőképpen a háziorvosnak, az Önkormányzatnak, a Humán Szolgáltató-és Gondozási Központ munkatársainak, a Gyámhivatalnak és a Szolgálatnak a gyors és hatékony együttműködése, annak érdekében, hogy a rászoruló, önellátásukban segítségre szoruló vagy önellátásukra képtelen személyek sorsa és későbbi élete mindenki számára megnyugtatóan rendeződjön.

A cél a korábbi életminőség megtartása vagy javítása, azért hogy egészségi állapotuknak és szükségleteiknek megfelelő gondoskodást, ellátást kapjanak.

Mindent összevetve véleményem és az intézményi visszajelzések alapján a gyermekvédelmi feladatot ellátók (azaz a jelzőrendszer) jól, a szakmai előírásoknak megfelelően működik.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival való együttműködés a többségi visszajelzés alapján jónak mondható.

Munkánkat a továbbiakban is annak szellemében szeretnénk végezni, hogy a gyermekjóléti alapellátás missziója a gyermekek jogainak érvényesülése érdekében egyrészt azon családok támogatása és megerősítése, amelyek gyermekeik felnevelésében nélkülözik a szükséges feltételeket, illetve ezeknek megteremtésében támogatásra szorulnak; másrészt a védelem biztosítása a gyermekek számára a fejlődésüket akadályozó vagy hátráltató veszélyek ellen.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végezett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgálat tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Felügyeleti szerv által végzett szakmai ellenőrzés 2023. évben nem volt.

5. Bűnmegelőzési program bemutatása:

Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik, településünkön ilyen program nem készült.
2023. évben fiatalkorú személy vonatkozásában sem elkövetői, sem pedig sértetti kategóriában nem merült fel adat.

6. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Olyan civil szervezet, mely tevékenységi körében konkrét gyermekjóléti feladatokat látna el, nincs a településen. Azonban van olyan szervezet, amely sporttevékenységgel foglalkozik, illetve alapítvány (Kaszaperiek Boldogulásért) amely célul tűzte ki a gyermekek támogatását. Szabadidős programjaik alkalmasak a gyermek korosztály aktív bevonására.

A gyermekvédelmi rendszer szereplői, intézményei a hatékonyabb szakmai munka érdekében a KARITÁSZ – Szeged-Csanádi Egyházmegye és a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal tartanak kapcsolatot. A civil szféra bevonása a szakmai munkába és a hatékonyabb klienseknek nyújtott szolgáltatásban szükséges.

7. Összegzés

A gyermekvédelem területén ***jövőre vonatkozó célok, elképzelések*** meghatározását is a beszámoló tartalmi követelményei közé sorolja a jogszabály. A szakmai célok és elképzelések megvalósításának alapja a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása, mely az önkormányzat feladata.

Jelenleg a helyi gyermekvédelmi ellátórendszer ***személyi és tárgyi feltételei is teljes körűen*** biztosítottak, a jogszabályi előírásoknak megfelelő létszámú, képesítésű szakember látja el a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatokat.

Fontos a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok helyzetének javítása, a családok megélhetési feltételeinek javítása, a család szerepének erősítése valamint a gyermekét egyedül nevelő nők segítése.

A problémák forrása sok esetben a szülők negatív példája, de ennek megoldása már túlmutat az önkormányzat lehetőségein.

Ezúton is szeretnénk megköszönni Kun László polgármester úrnak, Szász Ildikó jegyző asszonynak, a Képviselő-testület tagjainak, Kun Róbertné szociális ügyintézőnek, hogy munkánkat egész évben támogatták, és a gyors beavatkozást igénylő problémák esetén, hatékonyan segítették munkánkat!

Tisztelt Képviselő-testület az előterjesztés ismeretében kérjük tanácsokkal, javaslatokkal segítse mindennapi munkánkat.

Kaszaper, 2024. április 8.

Kurilla-Simon Annamária
Intézményvezető

Benyodáné Gutta Gabriella
családsegítő munkatárs

Kaszaperi Humán Szolgáltató és
Családsegítő Központ
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
5948 Kaszaper, Árpád u. 19.
Tel.: 06-30/2041-430
E-mail: kaszaperihuman@gmail.com